

Raak bevlogen!

Jaarverslag 2009

Colofon

Cube
Dian Langenhuijzen, coördinator
De Misse 2, 5384 BZ in Heesch
www.cubebernheze.nl

Tekstopmaak Anita van Wanrooij AVW productie
Illustratie en opmaak Jannemeis Snels, Studio Vliegwerk
Oplage 150

Inhoudsopgave

Inleiding - 1

Het werkveld van Cube

Landelijke en provinciale ontwikkelingen - 1

De aanbodzijde

Uitbreiding van activiteiten - 2

Professionalisering aanbod - 2

Stijging in activiteiten - 3

Uitbreiding netwerk vrijwilligers - 3

De vraagzijde

Bewustwording in ontwikkeling - 4

Een andere rol voor Cube in 2010 - 6

Bijlage

De cijfers - 7

Leden van de werkgroep van Cube - 9

Inleiding

Cube heeft vanaf de oprichting van de marktplaats de ambitie om kunst- en cultuureducatie een vaste plaats te geven binnen het onderwijs van Bernheze. De kennismaking met de verschillende kunstdisciplines en de lokale en regionale mogelijkheden hiervan zijn in voorgaande jaren volop belicht. Als vervolg hierop richtte Cube haar aandacht op kwaliteitsverbetering van kunst- en cultuuraanbod. Met name het lokale erfgoed heeft een kwaliteitsimpuls gekregen. De wegens landelijke en maatschappelijke ontwikkelingen gewenste uitbreiding van het netwerk is niet onopgemerkt gebleven. In 2010 gaat Cube de uitdaging aan om deze uitbreiding verder vorm te geven. Het uiterlijk van dit jaarverslag is een metafoor voor de acties van 2010 en wij nodigen u graag uit om van deze acties kennis te nemen.

Het werkveld van Cube

Landelijke en provinciale ontwikkelingen

Mede ingegeven door landelijke, provinciale en gemeentelijke ontwikkelingen heeft Cube zich in 2009 beziggehouden met het informeren van diverse partijen in Bernheze over de mogelijkheden en kansen voor de combinatiefuncties¹. Hiermee is in januari gestart door dit thema op de agenda te zetten voor de werkgroep² van Cube. Ad van Drunen, senior adviseur van de Kunstbalie³, heeft de werkgroep uitgebreid geïnformeerd en tijdens de jaarbijeenkomst van Cube met de potentiële gebruikersdoelgroep (directeuren en icc-ers⁴ van het onderwijs) is hierop een vervolg gegeven. De financiële verschuivingen en mogelijkheden werden tijdens deze bijeenkomst ook belicht.

In 2010 zal de coördinator van Cube zich door het bijwonen van regionale- en provinciale bijeenkomsten op de hoogte houden van diverse ontwikkelingen en zal vervolgens de kansen bespreken met potentiële partijen. Het doel hiervan is om overlappingen te ontdekken en hiermee de kansen voor kunst- en cultuureducatie breder in kaart te brengen dan alleen binnen de schooltijden. Daartoe hebben diverse verkennende gesprekken plaatsgevonden met de buitenschoolse opvang, natuur- en cultuurinstellingen, zorginstellingen en sportverenigingen.

1. Meer informatie over combinatiefuncties op www.combinatiefuncties.nl

2. Leden van de werkgroep zijn opgenomen in de bijlagen.

3. Meer informatie over de Kunstbalie op www.kunstbalie.nl

4. Icc staat voor interne coördinator cultuureducatie. De icc-er heeft de taak om het kunst- en cultuurbeleid van haar school vorm en inhoud te geven.

De aanbodzijde

Uitbreiding van activiteiten

Het kunst- en culturaanbod dat via de site van Cube wordt aangeboden is in 2009 toegenomen t.o.v. 2008. Niet alleen is het aantal nieuwe aanbieders gegroeid maar vooral de hoeveelheid nieuwe activiteiten van reeds bestaande Cube- aanbieders is toegenomen. Hiermee is de continuïteit van educatief aanbod van diverse professionele instellingen (die in sommige gevallen jaarlijks nieuw educatief aanbod ontwikkelen) gewaarborgd. De kunstmenu's⁵ van Kunstbalie en van OKVO waar de scholen een contract mee hebben zijn door Cube m.b.t. Kunstbalie ook in 2009 organisatorisch ondersteund. Daarnaast is Cube er trots op dat het (gratis aangeboden) Raboscholenvoorbeeldproject Bernheze Maasland nu een jaarlijks vast aanbod heeft voor de groepen 4 tot en met 8 van de basisscholen van Bernheze en Maasland. Na gesprekken met een viertal enthousiaste, in 2009 gecertificeerde, icc-ers van scholen uit Maasdonk en Maren-Kessel zijn de grenzen voor de Bernheze aanbieders verlegd en is het aantal schoolbezoeken uitgebreid. Dit is mede mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning van Rabobank Bernheze Maasland.

Professionalisering aanbod

Cube stelde zich in haar beleidsplan voor de langere termijn ten doel om het aanbod, daar waar nodig, te professionaliseren. Het afgelopen jaar heeft dit vooral vorm gekregen in de professionalisering van lokale erfgoed-aanbieders. Om dit te bereiken stelde Cube de vrijwilligers van erfgoedinstellingen in staat om deel te nemen aan de cursussen 'Kiezen voor klassen' en 'Erfgoed moet je doen', o.l.v. Ingeborg Schuster van Erfgoed Brabant⁶. De cursisten werden bewust gemaakt van het belang dat de erfgoedinstellingen kunnen hebben voor de scholen. In samenwerking met Erfgoed Brabant heeft Cube als vervolg op deze cursussen een studiebijeenkomst in Cultureel Centrum de Pas georganiseerd. Door middel van speeddaten kregen vijf Bernhezer erfgoedinstellingen de kans zich te presenteren aan en te discussiëren met bijna 50 leerkrachten van het primair- en voortgezet onderwijs in Bernheze.

5. 10 Basisscholen in Bernheze nemen een kunstmenu af bij Kunstbalie of OKVO. Hierbij wordt ieder jaar aan alle leerlingen van groep 1 tot en met 8 een of meerdere professionele kunstbelevingen aangeboden. Kunstbalie biedt landelijk aanbod aan en OKVO ontwikkeld aanbod vanuit instellingen uit Oss.

6. www.erfgoedbrabant.nl

Stijging in activiteiten

Het aantal activiteiten dat heeft plaatsgevonden tussen aanbieder en de scholen is in 2009 gestegen⁷. Anders gezegd: veel leerlingen uit Bernheze zijn dit jaar nog meer verrijkt met kunst- en cultuureducatie! Dit heeft niet alleen te maken met de stimuleringsmiddelen die Cube eind 2008 beschikbaar heeft gesteld maar ook, en zelfs meer, met het feit dat scholen er steeds meer voor kiezen om expertise in school te halen door workshops in te kopen bij kunstenaars en kunst- en cultuurinstellingen. Zowel lesondersteunend als soms ook lesvervangend. Deze contacten lopen niet altijd via tussenkomst van Cube. Om deze contacten toch in beeld te krijgen heeft Cube een inventarisatie gemaakt binnen haar netwerk van aanbieders en de icc-ers. Hieruit is gebleken dat er steeds meer activiteiten plaatsvinden.

De cijfers laten tevens een explosieve groei zien omdat Cube het afgelopen jaar voor het eerst ook het OKVO kunstmenu heeft opgenomen in haar contactenoverzicht.

Uitbreiding netwerk vrijwilligers

Cube heeft door haar huidige netwerk, de vacaturebank van vrijwilligers Bernheze en diverse oproepen in lokale media haar contacten en hulp van vrijwilligers flink kunnen uitbreiden. Dankzij het enthousiasme, de tijd, betrokkenheid, verantwoordelijkheid en professionele aanpak van deze vrijwilligers zijn weer diverse projecten tot een zeer goed einde gebracht. Het treffendste voorbeeld hiervan is de ondersteuning van de activiteiten van de Cultoerbus. De dankbaarheid van Cube jegens deze ruim 20 vrijwilligers is dan ook erg groot!

Toch kan het natuurlijk altijd nog beter. Cube vindt het jammer dat het aanbod van individuele lokale aanbieders nog van onvoldoende omvang is. De scouting binnen de diverse aanbieders/ateliers in Bernheze verdient daarom in 2010 de nodige aandacht.

7. Zie bijlage voor het overzicht van de cijfers

De vraagzijde

Bewustwording in ontwikkeling

De marges van de scholen hoe om te gaan met kunst-en cultuureducatie is breed en gaan van een lage prioriteit tot een aanzet om te komen tot een goede en kwalitatieve inbedding in het lesaanbod. De coördinator heeft hierbij een stimulerende en adviserende rol gehad. Veel scholen hebben door de stimuleringsbijdrage van Cube diverse methodes aangeschaft met als doel een of meerdere kunstdisciplines te verwerken in de lessen, al dan niet binnen de wekelijkse crea-middagen of ateliers.

Het afgelopen jaar is er op initiatief van de scholen een nieuwe overlegstructuur opgezet. Waar voorheen Cube het initiatief nam om vergaderingen en bijeenkomsten te beleggen en deze ook voor te zitten is dit nu in handen van twee afgevaardigden van het directeurenoverleg van St. Novum en St. Primair. De scholen van St. OOG hebben zich bij het overleg aangesloten. Cube is als externe partij vertegenwoordigd en heeft een adviserende rol gekregen vanuit haar expertise. Daarnaast zullen de aandachtspunten die uit deze overleggen resulteren aan de orde komen tijdens de studie- en deskundigheidsbijeenkomsten die Cube lokaal en regionaal organiseert.

Het aantal scholen dat nu 'meelift' op diensten van Cube is door deze nieuwe structuur uitgebreid met de scholen uit Maasdonk, Lith, Lithoijen en Maren-Kessel.

De scholen van het primair onderwijs hebben zich vanuit deze overlegstructuur ten doel gesteld om kunst- en cultuureducatie op te nemen in het vierjarig schoolplan en willen dat in iedere school een gecertificeerde icc-er aanwezig is. Het is voor Cube natuurlijk een geweldige uitdaging om in 2010 de scholen hierin te adviseren en te ondersteunen.

Nu deze structuur wordt onderschreven door de St. Primair, St. Novum en de twee scholen van St. OOG hebben de icc-ers een viertal bijeenkomsten per jaar en de volgende stap is dat scholen zelf keuzes maken. Het is gebleken dat een gecertificeerde icc-er niet automatisch zorgt voor een krachtig kunst- en cultuurplan, daar komt veel meer bij kijken. Cube wil in 2010 dan ook vooral investeren in iedere icc-er en denkt hierbij in het bijzonder aan vraagontwikkeling, diagnose stellen en hierop participeren en het al dan niet clusteren van aandachtsgebieden.

Een ander belangrijk aandachtspunt is om de icc-ers en hun collega's kunstbeleving te laten ervaren. De illustratie en titel op de voorzijde van dit jaarverslag mogen dan ook duidelijk zijn. Cube gaat in 2010 een concept uitwerken met lokale en interlokale aanbieders om 'kunsttrauma's' teweeg te brengen.

De nadruk van de werkzaamheden van de coördinator van Cube liggen vooral in het primair onderwijs. Voor een groot deel zijn deze werkzaamheden collectief en voor een aantal scholen heeft Cube een adviserende en ondersteunende rol gehad m.b.t. het aanbod voor gastlessen en aanvragen van subsidies.

Voor het voortgezet onderwijs heeft Cube vooral een ondersteunde rol gespeeld in het adviseren, het organiseren en het houden van overzicht van een aantal omvangrijke projecten. Hierbij was het voor Cube niet alleen een voordeel om een netwerk van aanbieders en vrijwilligers te hebben, maar ook om cultuuracceptant van CJP te zijn zodat de financiële middelen van de cultuurkaart⁸ ingevuld konden worden met lokaal en regionaal aanbod.

8. Voor meer informatie www.cultuurkaart.nl

Een andere rol voor Cube in 2010

De eerste jaren was Cube vooral aan het pionieren om kennismaking met kunst- en cultuureducatie te bevorderen. Het middel voor kennismaking was vooral de Cultoerbus en in 2009 stond deze in het teken van '15 Jaar Bernheze'. Nu veel partijen elkaar kennen en ook weten wat er te koop is wordt het tijd voor verdieping, ook voor Cube. Dit vergt andere expertise van de coördinator: daar waar Cube wil dat er een kwaliteitsslag gemaakt wordt binnen haar netwerk kan Cube zelf immers niet achterblijven. De provinciale bijeenkomsten, het regionaal overleg met 3M⁹ en individuele coaching zorgen ervoor dat de coördinator van Cube kan sparren met collega's. Maar ook uitwisseling van kennis en expertise en organisatorisch samenwerken met 3M zijn er de oorzaak van dat Cube veel meer te bieden heeft dan wanneer zij er alleen voor zou staan. Voor de secretariële werkzaamheden koopt Cube uren in. Dit gaat dan vooral om zaken als het up-to-date houden van de website, het schrijven van stukken/artikelen en het invoeren van de contactgegevens. Het komende jaar gaat Cube deze uren uitbreiden om meer tijd vrij te maken voor het investeren in de scholen.

Kortom: volop ambities voor 2010 waarvoor Cube zich voor 100% gaat inzetten!

**Iedereen die op welke manier dan ook zijn of haar steentje, letterlijk of figuurlijk, heeft bijgedragen aan alweer een succesvol Cube-jaar: HEEL ERG BEDANKT!
Jij was al bevlogen. Cube weet zeker dat jouw inzet anderen heeft geïnspireerd.**

9. 3M staat voor Marktplaatsen Maas en Meierij. Hierin zijn vertegenwoordigd de coördinatoren van de marktplaatsen Bernheze, Veghel, Oss, St. Michielsgestel, Schijndel, St. Oedenrode en Boxtel.

Bijlage

De cijfers

Urenverdeling coördinator Cube

Totaal aantal uren: 938

Primair onderwijs/ ICC-er algemeen	17%
Voortgezet onderwijs	6%
Instellingen	16%
Beleid	21%
Cultoerbus	21%
PR en administratie	19%

Communicatie via de site

Aantal digitale nieuwsbrieven en berichten	11
Nieuwe aanbieders ¹⁰	8
Nieuw aanbod wat niet in de kunstmenu's en Raboscholenprojecten is opgenomen	29

Contactgegevens via Perfect View¹¹

Zonder de deelname van OKVO

Totaal aantal projecten:	165
Totaal aantal deelnemers aan de projecten:	7.915

Met deelname aan OKVO

Totaal aantal deelnames:	218
--------------------------	-----

10. Huidige en nieuwe aanbieders staan vermeld op de site van Cube

11. Perfect View is een softwareprogramma om contactgegevens bij te houden.

Specifieke cijfers Cultoerbus

Workshops mozaïek met Alex van der Heijden Voor de groepen 3 en 4	832 Leerlingen
Workshops literatuur met Erik van Os voor de groepen 5 t/m 8 met vele vrijwilligers	1.310 leerlingen
Workshop djembe met African Lembo voor groep 8	403 leerlingen

Sitebezoek

De host van Cube heeft een nieuw en betrouwbaarder telsysteem. Hierdoor wijken de cijfers af van voorgaande publicaties. Deze waren ook altijd exorbitant hoog. Nu zijn de cijfers over 2008 en 2009 realistisch.

Over 2009

Aantal unieke bezoekers	3447
Aantal bezoeken	5195
Gemiddeld bezoek per dag	24

De top-pagina bezoeken zijn de planning en de nieuwsbrieven.

Over 2008

Aantal unieke bezoekers	2108
Aantal bezoeken	3402
Gemiddeld bezoek per dag	15

Leden van de werkgroep van Cube

Wethouder gemeente Bernheze kunst- en cultuurbeleid
De heer A. Donkers, voorzitter

Beleidsmedewerker kunst en cultuur gemeente Bernheze
Mevrouw K. van den Akker

Afgevaardigde basis onderwijs Bernheze
De heer R. Hoezen

Afgevaardigde voortgezet onderwijs Bernheze
Mevrouw M. van Geffen

Afgevaardigde Basis Bibliotheek Maasland
Mevrouw W. van de Werfhorst

Afgevaardigde St. De Eijnderic
Mevrouw M. van Kaathoven

Afgevaardigde Cultureel Centrum De Pas
Mevrouw W. Eshuis

Afgevaardigde De Bernhezer KunstKring
De heer M. van Herpen

Afgevaardigde dertien hectare
De heer F. van Lokven

Afgevaardigde Heemkundekringen Bernheze
Mevrouw M. Smans

Afgevaardigde Bridges Bernheze
De heer D. Rakhorst

Coördinator Cube
Mevrouw D. Langenhuijzen